

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kolik stojí nepřipravenost na daňovou kontrolu?

Všechno má svou cenu. Právě cena je často hlavním kritériem při rozhodování, zda nakoupíme určitou službu či zda učiníme nějaký krok. Kdybych Vám řekl, že pokud nyní zaplatíte cenu v řádech desítek či stovek tisíc Kč za přípravu nějakého dokumentu, díky kterému se v budoucnu rychleji vypořádáte s daňovou kontrolou, přišlo by vám to jako dobrá nabídka?

Jednou z prioritních oblastí, na kterou se správce daně v posledních letech velmi aktivně zaměřuje, jsou převodní ceny. Cílem správce daně je při takto zaměřené daňové kontrole prověřit, zda společnosti se společným vlastníkem (pohledem zákona o daních z příjmů označované jako spojené osoby) při své ekonomické činnosti a vzájemné interakci postupují tak, jak by mezi sebou postupovaly, pokud by nebyly personálně či majetkově propojené. Úspěch v (nejen) takto zaměřené daňové kontrole pak stojí a padá s množstvím a kvalitou důkazních prostředků, které je daňový subjekt schopen správci daně předložit a prokázat, že se vůči spojeným osobám chová tak, jako kdyby byly nezávislé.

I při správném nastavení obchodních podmínek a převodních cen je často velmi obtížné správci daně vhodným způsobem takové podmínky prezentovat a umožnit mu tak, aby dodržení principu tržního odstupu vyhodnotil a odsouhlasil. V daňových řízeních zaměřených na převodní ceny je situace sice trochu odlišná od ostatních daňových řízení, neboť v případě kontroly zaměřené na převodní ceny dochází k „otočení“ důkazního břemena a je to správce daně, kdo musí prokazovat, že se daňový subjekt od tržně obvyklých podmínek odchýlil (v praxi se však velmi často stává, že k tomuto „otočení“, resp. přenesení důkazního břemene nedojde), ale to nic nemění na skutečnosti, že úspěch v daňové kontrole závisí na množství a kvalitě důkazních prostředků prokazujících postup v souladu se zákonem.

Řekněme, že daňový subjekt hradí licenční poplatky mateřské společnosti, a to za přístup k unikátnímu duševnímu vlastnictví, které skutečně využívá pro svou výrobní činnost. Vedení společnosti při zahájení této transakce uzavřelo s mateřskou společností velmi obecnou smlouvu o přístupu k duševnímu vlastnictví a úhradě licenčního poplatku, nicméně bez přesné specifikace toho, jaké duševní vlastnictví je poskytováno a k čemu přesně se využívá. Přišlo jim to zbytečné a nepodstatné. Zároveň zástupci společnosti průběžně neuchovávali dokumenty, ze kterých by vyplývalo, jaké duševní vlastnictví je poskytováno, jak souvisí s realizovanými tržbami a za co je tedy hrazen licenční poplatek. Přišlo jim to zbytečné a nepodstatné. Vedení společnosti se také jako řádný hospodář rozhodlo ušetřit a nenechalo si vypracovat dokumentaci převodních cen, která by mimo jiné danou transakci zasadila do kontextu a která by obsahovala detailní popis toho, za co jsou licenční poplatky hrazeny a jak je duševní vlastnictví důležité pro podnikání daňového subjektu. Přišlo jim to zbytečné a nepodstatné.

Zdánlivě nepravděpodobné se stalo skutečností a správce daně zahájil daňovou kontrolu, přičemž relativně rychle upřel veškerou pozornost právě na zkoumání daňové uznatelnosti nákladů na licenční poplatky, které dosahovaly řádu milionů korun. Daňový subjekt byl vyzván, aby doložil nikoli to, jak byla kalkulována převodní cena (v takovém případě by následně důkazní břemeno nesl správce daně), ale za co jsou hrazeny licenční poplatky, tedy aby prokázal samotnou substanci dané

transakce - a v takovém případě nese důkazní břemeno daňový subjekt. Daňový subjekt se snažil a dokládal celou řadu důkazních prostředků, ale stále nebyl správci daně schopen podstatu transakce vysvětlit. I přes snahu trvající mnoho měsíců toho daňový subjekt nebyl schopen a správce daně trval na svém původním názoru a ukončil tak daňovou kontrolu s tím, že licenční poplatky nelze kvalifikovat jako náklady vynaložené v souladu s § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů a byly tedy vyloučeny jako daňově neuznatelné, čímž došlo k navýšení základu daně, dodatečnému doměření daňové povinnosti, vyčíslení penále a úroků z prodlení. Společnost tak na jedné straně ušetřila na přípravě dokumentace převodních cen a včasné, resp. průběžné přípravě a shromáždění kvalitních důkazních prostředků, ale na druhé straně vynaložila výrazně vyšší náklady na čas svých zaměstnanců, poradců a nakonec i na doměřenou daň a související sankce.

Samozřejmě dává český daňový řád možnosti odvolat se a dále hájit svá práva, což je velmi rozumný postup, a to především u komplexních transakcí ovlivňujících více zdaňovacích období. Odvolací řízení však představuje další náklady, které by včasnou a pečlivou přípravou mohly být ušetřeny.

Všechno má svou cenu a rozhodování, zda nakoupíme určitou službu či zda učiníme nějaký krok je často ovlivněno současnou snahou šetřit čas a peníze, ale při daňových řízeních platí (zřejmě více než kde jinde), že štěstí přeje připraveným. Důkladná a průběžná příprava důkazních prostředků sice stojí čas a peníze, ale úspora, kterou takto vynaložené náklady přinesou v budoucnu, je výrazně vyšší.

Ing. Martin Koldinský

soudní znalec

Associate Partner

Rödl & Partner

[Rödl & Partner Tax, k.s.](#)

Platněřská 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

e-mail: martin.koldinsky@roedl.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)